

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

АКАДЕМИК Ә. ҚУАТБЕКОВ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚТАР ДОСТЫҒЫ
УНИВЕРСИТЕТІ
УНИВЕРСИТЕТ ДРУЖБЫ НАРОДОВ ИМЕНИ АКАДЕМИКА А. КУАТБЕКОВА
PEOPLES OF FRIENDSHIP UNIVERSITY NAMED AFTER ACADEMIC
KUATBEKOV A.

Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігінің 30 жылдығына арналған
«Қуатбеков оқулары-1: Тәуелсіздік тағылымы» атты халықаралық ғылыми-
теориялық конференциясының
ЕҢБЕКТЕР ЖИНАҒЫ
23 сәуір 2021 жыл

СБОРНИК ТРУДОВ
международной научно-теоретической конференции на тему: «**Куатбековские**
чтения-1: Уроки Независимости», посвященной 30-летию Независимости
Республики Казахстан
23 апрель 2021 г.

COLLECTION OF WORKS
international scientific and theoretical conference on the theme: «**Kuatbekov**
readings-1: Lessons of Independence», dedicated to the 30th anniversary of
Kazakhstan's Independence
23 april 2021 y.

I том

Shymkent 2021

ӘОЖ/УДК 66(092)
КБЖ/ББК 65.9(2)304.17
С18

Редакция алқасының төрайымы/Председатель редакционной коллегии:

Қуатбекова Р.А., м.ғ.д., профессор, Академик Ә. Қуатбеков атындағы Халықтар достығы университетінің ректоры.

Редакция алқасы төрайымының орынбасарлары/Заместители председателя редакционной коллегии:

Байболов Қ.С., т.ғ.к., доцент, Академик Ә. Қуатбеков атындағы Халықтар достығы университетінің бірінші проректоры;

Раимбердиев Т.П., т.ғ.д., профессор, Академик Ә. Қуатбеков атындағы Халықтар достығы университетінің ғылым және инновациялық жұмыстар жөніндегі проректоры.

Редакция алқасының мүшелері/ Члены редакционной коллегии:

Купешева А.Қ., э.ғ.к., доцент, Академик Ә. Қуатбеков атындағы Халықтар достығы университетінің оқу және әдістемелік істер жөніндегі проректоры; Сулейменова Б.С., Академик Ә. Қуатбеков атындағы Халықтар достығы университетінің стратегиялық жоспарлау және дамыту жөніндегі проректоры; Садықов Б.Қ., Академик Ә. Қуатбеков атындағы Халықтар достығы университетінің тәрбие және әлеуметтік істер жөніндегі проректоры; Туртаев М.Р., э.ғ.к., доцент, Академик Ә. Қуатбеков атындағы Халықтар достығы университеті; Хусенов А.Ш., Ташкент химия-технологиялық институты; Юнусов А.А., ф.-м.ғ.к., доцент; Академик Ә. Қуатбеков атындағы Халықтар достығы университеті; Ташқараев Р.А., т.ғ.д., профессор, Академик Ә. Қуатбеков атындағы Халықтар достығы университеті; Нартбаев Ш.Ж., т.ғ.к., доцент, Академик Ә. Қуатбеков атындағы Халықтар достығы университеті; Алшынбек Қ., ф.ғ.к., Академик Ә. Қуатбеков атындағы Халықтар достығы университеті; Сабиров А.И., з.ғ.к., Академик Ә. Қуатбеков атындағы Халықтар достығы университеті; Махмудова Г.И., т.ғ.к., доцент, Академик Ә. Қуатбеков атындағы Халықтар достығы университеті; Серикбаева К.С., аға оқытушы, Академик Ә. Қуатбеков атындағы Халықтар достығы университеті; Айтжанова Ә.А., аға оқытушы, Академик Ә. Қуатбеков атындағы Халықтар достығы университеті.

С18 Академик Ә. Қуатбеков атындағы Халықтар достығы университетінде өткен Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігінің 30 жылдығына арналған **«Қуатбеков оқулары-1: Тәуелсіздік тағылымы»** атты тақырыбындағы халықаралық ғылыми-теориялық конференциясының еңбек жиңағы. - Шымкент, Академик Ә. Қуатбеков атындағы Халықтар достығы университетінің баспаханасы, 2021 ж.; Сборник трудов международной научно-теоретической конференции на тему: **«Қуатбековские чтения-1: Уроки Независимости»**, посвященной 30-летию Независимости Казахстана. - Шымкент, Издательство Университета дружбы народов имени академика А. Куатбекова, 2021г.

ISBN 9965-544-28-X

Жинаққа Академик Ә. Қуатбеков атындағы Халықтар достығы университетінде өткізілген Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігінің 30 жылдығына арналған **«Қуатбеков оқулары-1: Тәуелсіздік тағылымы»** атты тақырыбындағы халықаралық ғылыми-теориялық конференция материалдары енгізілген. Жинақ оқытушыларға, магистранттарға және студенттерге арналған.

В сборник включены материалы международной научно-теоретической конференции на тему: **«Қуатбековские чтения-1: Уроки Независимости»**, посвященной 30-летию Независимости Казахстана. Сборник адресован преподавателям, магистрантам и студентам.

ӘОЖ/УДК 66(092)
КБЖ/ББК 65.9(2)304.17

ISBN 9965-544-28-X

Академик Ә. Қуатбеков атындағы Халықтар достығы университетінің баспаханасы, 2021 ж.

Shymkent 2021

насосы; 5, 6 - дозаторы-мерники; 7, 11 - теплообменники; 8 - реактор-смеситель; 10, 13 - декантаторы.

ЛИТЕРАТУРЫ:

1. Ф.Ф. Хошимов, О.Г. Абдуллаев, О.К. Нуридинов. Эмульсионный способ получения поливинилацетатной дисперсии. *Namangan muhandislik-tehnologiya instituti ilmiy-texnika jurnali*. Namangan, 2017, №3,4.
2. Хошимов Ф.Ф., Абдуллаев О.Г., Абидов И., Собиров С.М. Технология производства поливинилацетатной дисперсии эмульсионным способом. “Фан ва технологиялар тараққиёти” БухМТИ Илмий-техникавий журнали. Бухоро, 2018, №5.
3. Хошимов Ф.Ф., Абдуллаев О.Г., Нуридинов О.К. Разработка эффективного органического экстрагента. “Фан ва технологиялар тараққиёти” БухМТИ Илмий-техникавий журнали. Бухоро, 2018, №5.
4. Ф.Ф. Хошимов, С.М. Собиров, Ж. Хабибуллаев. Рутипол субстанциясининг қаттиқ фазали технологияси. Фарғона политехника институти илмий-техника журнали. Фарғона, 2019, том 23, №1.
5. Abdullaev Olimjon Gulomzhonovich, Hoshimov Farhod Fayzullaevich. Research of vinyl acetate polymerization. Наманган муҳандислик-технология институти илмий техник журнали. Наманган, 2020, №4.

РАЗРАБОТКА ТЕХНОЛОГИИ ПОЛИВИНИЛАЦЕТАТНОЙ ДИСПЕРСИИ

Абдуллаев О.Г., к.х.н., доцент

Хошимов Ф.Ф., к.т.н., доцент

Файзуллаев Л.Ф., студент 3 курса

Наманганский инженерно-технологический институт
Республика Узбекистан, г. Наманган

На основе поливинилацетата можно синтезировать ряд препаратов, которые широко используются в химической, легкой промышленности, косметике, медицине, фармацевтике, полиграфии и в сельском хозяйстве.

На основе продуктов гидролиза поливинилацетата можно получить различные поливинилацеталы, которые находят широкое применение в самолетостроении и автомобилестроении, в частности в производстве безопасных стекол, электроизоляционных лаков, термореактивных клеев.

Внедрение производства поливинилацетатной дисперсии может предотвратить поставки десятков продуктов из-за границы [1-3].

Максимальная температуры процесса составляет 75-80°C, что позволяет применять отопительную систему типа АГВ, при этом следует производить теплоизоляционные работы на всех реакторах и труб. В качестве теплоизоляторов можно использовать минеральную вату с металлическим или рубероидным кожухом. На реакторы можно нанести гипсовый слой, так как гипс имеет относительный низкий коэффициент теплопроводности.

На основе лабораторных экспериментов и анализа полученных результатов разработан технология получения ПВАД. Ниже приводится схема технологической линии (рис.1) по производству поливинилацетатной дисперсии.

В заключении следует сказать, что предлагаемая авторами работы, схема производственного цикла позволяет осуществление производства поливинилацетатной дисперсии.

Выбрано оптимальное соотношение полимерно-защитного коллоида - поливинилового спирта (как ПАВ) для получения поливинилацетатной дисперсии, методом полимеризации винилацетата в водной среде. Выбран оптимальный способ ввода составляющих реакционной среды при полимеризации винилацетата и выбрана оптимальная температура режима процесса. Подготовлена схема технологической линии по производству поливинилацетатной дисперсии и оптимизация состава полимеризационной системы.

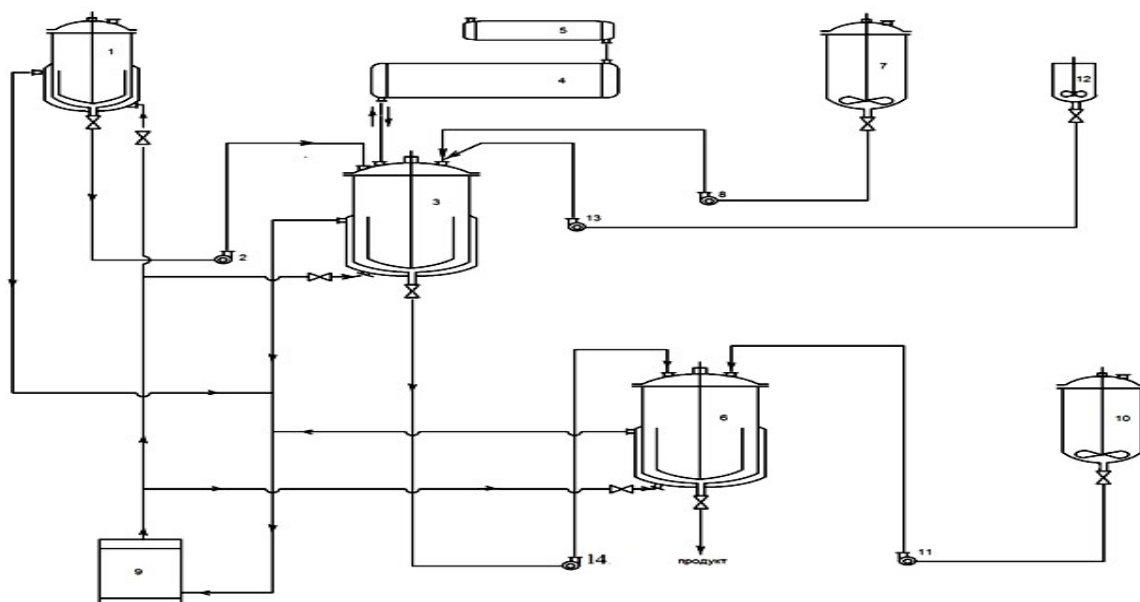

Рис. 1 1-цилиндр образный смеситель, 2-насос для перекачки жидкости, 3-герметичный реактор с рубашкой и со смесителем, 4,5-теплообменники, 6-стандартизатор с рубашкой, 7-герметичная цилиндр образная емкость со смесителем, 8-насос для жидкости (взрывобезопасный), 9-система нагрева, типа АГВ, 10-цилиндр образная емкость, 11-насос для жидкости(дибутилфталата), 12-цилиндр образная емкость, 13-маленький насос для (раствора сульфата железа)жидкости 14-насос для перекачки жидкости (вязкой полимеризационной системы)

ЛИТЕРАТУРЫ:

1. Ф.Ф. Хошимов, О.Г. Абдуллаев, С.М. Собиров. Полимеры винилацетата и некоторые аспекты полимеризации винилацетата. Фарғона политехника институти илмий-техника журнали. Фарғона, 2019, том 23, №1.
2. Abdullaev Olimjon Gulomzhonovich, Hoshimov Farhod Fayzullaevich. Research of vinyl acetate polymerization. Наманган муҳандислик-технология институти илмий техник журнали. Наманган, 2020, №4.
3. О. Абдуллаев, Ф. Хошимов. Технология производства поливинилацетатной дисперсии. Монография. Lambert Academic Publishing 2020, 109 p.

УДК: 667 621,66

ИЗУЧЕНИЕ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ЦЕЛЛЮЛОЗЫ С КАРБАМИДОМ

Тураев Х.Х., д.х.н., профессор

Бабамуратов Б.Э., базовый докторант

Термезский государственный университет

Республика Узбекистан, г.Термез

Джалилов А.Т., д.х.н., профессор, академик АН РУз

директор ООО «Ташкентского научно-исследовательского института химической технологии»

Республика Узбекистан, г.Ташкент

Известно, что целлюлоза - один из важнейших полимерных материалов, который очень распространен в природе. Целлюлоза и ее производные являются основным источником сырья в таких отраслях, как производство изделий из полиэтилена, в текстильной промышленности, химической промышленности, для получения гидрогеля и аэрогеля. Растения в природе являются источником большого количества целлюлозы, но из-за высокого спроса на целлюлозу и ее производные, не могут полностью удовлетворить спрос. Одним из важных аспектов является решение возникающих проблем за счет рационального использования местного сырья для удовлетворения таких требований [1-3].

Карбамат целлюлозы представляет собой биоразлагаемый и экологически чистый материал на биологической основе и, таким образом, представляет собой интересную альтернативу полимерам на нефтяной основе или волокнам из целлюлозы, полученным с использованием вискозного процесса для производства волокон из целлюлозы [4, 5]. Дальнейшие исследования проводятся для определения количества азота, выделяемого в КЦ, когда для реакции с целлюлозой применяются различные концентрации мочевины. Также изучается влияние концентрации азота КЦ на его растворимость в мочевино-щелочной системе [6, 7]. Продукты из регенерированной целлюлозы

Қорыта айтқанда адам өмірі өз қолында, жеке бастын гигиенасы, уақытылы ұйықтап, уақытылы ояну, дұрыс тамақтану, таза ауада демалу, 6 ай сайын аймақтық дәрігерге қаралу және де т.б.

ӘДЕБИЕТТЕР:

1. Шоханов М.А. Микробиология Алматы. 1999.
2. Коротяев А.Н., Бабичев С.А. Медицинская микробиологии, иммунология и вирусология. С. Петербург, 2000.
3. Төлемісов Р.Т., Момынова К.Ш., Жаппарова Г.К. Иммунология негіздері. Шымкент, 2008.
4. Халила Ә.Н. Иммунология негіздері. Шымкент, 2002.

МАЗМҰНЫ/ОГЛАВЛЕНИЕ

I СЕКЦИЯ/ SECTION

«ХИМИЯ ЖӘНЕ ХИМИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯНЫҢ ТЕОРИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ҚОЛДАНБАЛЫ АСПЕКТІЛЕРІ» «ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ И ПРИКЛАДНЫЕ АСПЕКТЫ ХИМИИ И ХИМИЧЕСКОЙ ТЕХНОЛОГИИ»

1. Islomov A.X., Jalmurodova D.D., Ishmuratova A.S., Xushvaqova M.A., Xushvaqtov A.A. Determination and comparison of macro and micro elements in raisins and memory raisins.....6
2. Маматкулов Н.Н., Пулатов Г.М. Технология повышения прочности цемента на основе отечественного минерального сырья.....11
3. Самадов А.У., Шоназарова Ш.И., Жалолов Б.А. Технология регенерации свободного цианида селективным окислением тиоцианатов.....15
4. Абдуллаев О.Г., Хошимов Ф.Ф., Зокиров Х.Т. Разработка технологии экстракции уксусной кислоты.....21
5. Абдуллаев О.Г., Хошимов Ф.Ф. Разработка технологии поливинилацетатной дисперсии.....22
6. Тураев Х.Х., Бабамуратов Б.Э., Джалилов А.Т. Изучение взаимодействия целлюлозы с карбамидом.....23
7. Абидов И., Хошимов Ф. Исследование новых азотно-фосфорных удобрений.....26
8. Ниязов Л.Н., Бахрамов Х.К., Гапуров У.У., Каримов Ж.С., Брель А.К. Синтез натриевой соли производной салициловой кислоты.....29
9. Тошев В.З., Фаттиллоев Ш.Ф., Хайруллаев Ч.К. Улучшение физико-механических свойств аммиачной селитры с шафрианскими бентонитами Бухарской области.....30
10. Хошимов Ф., Абидов И. Метод определения физиологически активных веществ NP

СБОРНИК ТРУДОВ

международной научно-теоретической конференции на тему: **«Куатбековские чтения-1: Уроки Независимости»**, посвященной 30-летию Независимости Республики Казахстан
23 апрель 2021 г.

COLLECTION OF WORKS

international scientific and theoretical conference on the theme: **«Kuatbekov readings-1: Lessons of Independence»**, dedicated to the 30th anniversary of Kazakhstan's Independence
23 april 2021 y.

Басуға 20.04.2021 жылы қол қойылды.
Қаріп түрі Times New Roman
Таралымы 300 дана.

«ҚИПХДУ» баспаханасы. Шымкент қаласы,
Төле би көшесі №32